

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางราง

เหตุผล

โดยที่ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมและพัฒนากิจการขนส่งและโลจิสติกส์ รวมทั้งการเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคมอย่างไร้รอยต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรางของประเทศให้มีโครงข่ายที่สมบูรณ์ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ เชื่อมต่อระบบการขนส่งทางรางกับการขนส่งระบบอื่น และประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดกิจการขนส่งทางรางขึ้นในระดับประเทศและในระดับภูมิภาคอย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และปลอดภัยในการเดินทาง สมควรมีกฎหมายที่กำกับดูแลกิจการขนส่งทางราง ให้สามารถยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมการขนส่งทางราง การบริหารจัดการการขนส่งทางรางอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับการพัฒนากิจการขนส่งรูปแบบอื่น ๆ ให้เป็นโครงข่ายเดียวกันอย่างสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การขนส่งทางราง” หมายความว่า การขนส่งผู้โดยสารหรือสินค้าโดยรถขนส่งทางราง

“รถขนส่งทางราง” หมายความว่า รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารหรือสินค้า

โดยขับเคลื่อนไปบนทางซึ่งมีราง เช่น รถไฟ รถไฟฟ้า รถราง และให้หมายความรวมถึงรถที่ใช้วิ่งบนรางหรือทางเฉพาะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

“รางเพื่อการขนส่ง” หมายความว่า โครงสร้างพื้นฐานทางราง ระบบราง โครงสร้างทางวิ่ง ระบบอาณัติสัญญาณ ระบบการสื่อสาร ระบบแหล่งจ่ายไฟ สถานี ย่านขนส่งสินค้าทางราง ศูนย์ควบคุมการเดินรถ อาคารสำนักงาน โรงจอดและซ่อมบำรุง และเขตรบบการขนส่งทางราง และรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง

“กิจการขนส่งทางราง” หมายความว่า การประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง การประกอบกิจการเดินรถขนส่งทางราง และการประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งและการเดินรถขนส่งทางราง

“กิจการรางเพื่อการขนส่ง” หมายความว่า กิจการบริหารจัดการ และบำรุงรักษา รางเพื่อการขนส่ง

“กิจการเดินรถขนส่งทางราง” หมายความว่า กิจการเดินรถขนส่งทางรางสำหรับขนส่งผู้โดยสารหรือสินค้า

“กิจการขนส่งทางรางเพื่อกิจการของตน” หมายความว่า การขนส่งทางรางซึ่งไม่ใช่เพื่อการพาณิชย์ หรือการขนส่งทางรางเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับกิจการนั้น โดยไม่มีการเรียกเก็บค่าโดยสาร ค่าขนส่ง หรือค่าบริการอื่น

“ค่าโดยสาร” หมายความว่า ค่าตอบแทนที่ต้องจ่ายเพื่อการโดยสารที่ผู้ได้รับใบอนุญาตเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการ

“ค่าขนส่ง” หมายความว่า ค่าระวางหรือค่าตอบแทนที่ต้องจ่ายเพื่อการรับขนส่งสินค้าที่ผู้ได้รับใบอนุญาตเรียกเก็บจากผู้ให้บริการ

“สถานี” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้รับส่งผู้โดยสารหรือรับขนส่งสินค้าในการประกอบกิจการขนส่งทางราง

“เขตรบบรถขนส่งทางราง” หมายความว่า เขตที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการขนส่งทางราง

“เขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง” หมายความว่า เขตที่กำหนดขึ้นเพื่อรักษาความปลอดภัยแก่ระบบรถขนส่งทางรางหรือคนโดยสารระบบรถขนส่งทางราง และบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตรบบรถขนส่งทางราง

“ผู้ได้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าของโครงการ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ดำเนินการเกี่ยวกับกิจการขนส่งทางราง

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐาน” หมายความว่า ผู้ดูแลบริหารจัดการรางเพื่อการขนส่งและทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง โดยเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งหรือใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งและการเดินรถขนส่งทางราง

“นายทะเบียน” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางรางซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ตรวจการขนส่งทางราง” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางรางซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางราง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งผู้ตรวจการขนส่งทางราง กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียม

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงคมนาคม เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านวิศวกรรม ด้านขนส่ง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการขนส่งทางราง

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรรมการขนส่งทางรางจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี

(๓) เป็นผู้มีความรู้หรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ตามที่ได้รับแต่งตั้ง

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการของนิติบุคคลที่ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางราง

(๕) เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐแห่งอื่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

(๖) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่จะพ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๗) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการ หรือที่ปรึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะพ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๘) เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๙) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๑๐) เป็นเจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นใดของกรมการขนส่งทางราง หรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีสัญญาจ้างกับกรมการขนส่งทางราง

(๑๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับกรมการขนส่งทางราง ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมหรือแทนผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระมิได้

มาตรา ๗/๑ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยพิจารณาจากรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อโดยวิธีการสรรหา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๔) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

มาตรา ๘/๑ เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนวาระ ให้ดำเนินการเพื่อให้มีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนได้รับแต่งตั้งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ว่างลงเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการขนส่งทางรางเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยให้ความเห็นของคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบกประกอบการพิจารณาไปพร้อมกัน

(๒) เสนอแนวทางในการเชื่อมต่อการขนส่งทางรางกับการขนส่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศูนย์กระจายสินค้า ท่าเรือบก นิคมอุตสาหกรรม และส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๓) พิจารณาและให้ความเห็นชอบมาตรฐานการขนส่งทางรางตามมาตรา ๑๓ (๓) ตามที่รัฐมนตรีเสนอเพื่อออกกฎกระทรวงต่อไป

(๔) ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการยกเว้นคุณสมบัติตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง

(๕) กำหนดอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางเพื่อการขนส่ง รวมถึงกำหนดประเภทของบุคคลที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสาร หรือได้รับการลดหย่อนค่าโดยสาร

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางเพื่อการขนส่ง

(๗) ให้ความเห็นชอบหลักการของร่างกฎกระทรวงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๘) เสนอแนะ รายงานปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการที่เกี่ยวกับการขนส่งทางรางต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับการขนส่งทางราง

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๐) วินิจฉัยชี้ขาดการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนพัฒนาการขนส่งทางรางตาม (๑) แล้ว ให้เผยแพร่ให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่และรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาการขนส่งทางรางดังกล่าว

มาตรา ๑๐ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมคณะกรรมการและคณะกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานหรือวัตถุอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับประโยชน์หรือค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๓ ให้กรรมการขนส่งทางรางรับผิดชอบในงานธุรการและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ รวมถึงคณะกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง และให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) จัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาการขนส่งทางรางเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดตามมาตรา ๙ (๑)

(๒) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการเชื่อมต่อการขนส่งทางราง กับ การขนส่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศูนย์กระจายสินค้า ท่าเรือบก นิคมอุตสาหกรรม และส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) จัดทำมาตรฐานการขนส่งทางราง ดังต่อไปนี้ เสนอต่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๙ (๓) เพื่อออกกฎกระทรวงต่อไป

(ก) มาตรฐานด้านเทคนิค

(ข) มาตรฐานด้านความปลอดภัย

(ค) มาตรฐานด้านการเดินรถขนส่งทางราง

(ง) มาตรฐานด้านคุณลักษณะเฉพาะ

(จ) มาตรฐานด้านการทดสอบ

- (ฉ) มาตรฐานด้านการตรวจสอบและประเมิน
- (ช) มาตรฐานด้านการซ่อมบำรุงและบำรุงทาง
- (ซ) มาตรฐานด้านผู้ประจำหน้าที่
- (ฅ) มาตรฐานด้านการประกอบกิจการขนส่งทางรางและการให้บริการ
- (ญ) มาตรฐานด้านอื่นที่จำเป็นแก่การขนส่งทางราง
- (๔) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าโดยสารร่วม ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางเพื่อการขนส่ง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณา กำหนดตามมาตรา ๙ (๖)
- (๕) ประสานงานและติดตามผลการดำเนินการกับหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนพัฒนาการขนส่งทางรางที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามมาตรา ๙ (๑) หรือโครงการของหน่วยงานของรัฐในการประกอบกิจการขนส่งทางราง
- (๖) ร่วมมือและประสานงานด้านการขนส่งทางรางกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (๗) ส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการประกอบกิจการขนส่งทางราง รวมถึงการใช้รางและทางเฉพาะ
- (๘) กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตและผู้ประจำหน้าที่ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๙) เสนอแนะ รายงานปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการที่เกี่ยวกับกิจการขนส่งทางรางต่อคณะกรรมการ
- (๑๐) ให้การรับรองหน่วยงานหรือสถาบันที่ให้การรับรองความรู้และทักษะในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำหน้าที่ตามมาตรา ๘๗ (๒)
- (๑๑) จัดทำร่างระเบียบวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๒๓ เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี
- (๑๒) รวบรวม จัดทำ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขนส่งทางราง และการประกอบกิจการขนส่งทางราง รวมถึงการเป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับการขนส่งทางรางของประเทศ
- (๑๓) กำกับและติดตามการใช้รางและทางเฉพาะ และการเชื่อมต่อรางเพื่อการขนส่งทางรางร่วมกันของผู้ได้รับใบอนุญาต เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการ รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

หมวด ๒
การจัดทำโครงการขนส่งทางราง

ส่วนที่ ๑
การจัดทำแผนพัฒนาการขนส่งทางราง

มาตรา ๑๔ ให้กรมการขนส่งทางรางจัดทำแผนพัฒนาการขนส่งทางราง เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๙ (๑)

แผนพัฒนาการขนส่งทางรางอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุผลและความจำเป็นในการจัดทำแผนพัฒนาการขนส่งทางราง
- (๒) กรอบและแนวทางในการกำหนดโครงข่ายหรือแนวเส้นทางของระบบการขนส่งทางรางที่จำเป็นต่อการขนส่งสาธารณะ เพื่อความต่อเนื่องและประโยชน์ในการบริการประชาชน
- (๓) โครงการขนส่งทางรางตามแผนพัฒนาการขนส่งทางราง โดยกำหนดหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการที่สอดคล้องกับกรอบและแนวทางตาม (๒)
- (๔) รูปแบบการดำเนินการและการลงทุนของโครงการตาม (๓)
- (๕) กรอบระยะเวลาในการดำเนินการตามแผนพัฒนาการขนส่งทางรางตาม (๒) และโครงการตาม (๓)

(๖) รายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๕ แผนพัฒนาการขนส่งทางรางมี ๓ ประเภท ได้แก่

- (๑) แผนพัฒนาการขนส่งทางรางระดับประเทศ
- (๒) แผนพัฒนาการขนส่งทางรางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- (๓) แผนพัฒนาการขนส่งทางรางในเขตภูมิภาคที่เป็นแผนการพัฒนา
ระบบการขนส่งทางรางในเขตภูมิภาคอื่นนอกเหนือจากเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ส่วนที่ ๒
การดำเนินโครงการขนส่งทางราง

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นในระหว่างการจัดสร้างโครงการขนส่งทางราง อธิบดีอาจประกาศกำหนดให้บริเวณพื้นที่ใดเป็นเขตความปลอดภัยในระหว่างการจัดสร้างโครงการขนส่งทางรางได้

ประกาศตามวรรคหนึ่ง อธิบดีอาจกำหนดกิจกรรมที่ห้ามกระทำหรือจะกระทำได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดได้

มาตรา ๑๗ ให้กรรมสิทธิ์ในโครงสร้างพื้นฐานทางรางเป็นของรัฐ เมื่อ

(๑) ได้มีการจัดสร้างแล้วเสร็จตามเงื่อนไขที่กำหนด ในกรณีที่เป็นใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง

(๒) ได้มีการอนุญาตให้เดินรถขนส่งทางราง ในกรณีที่เป็นใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งและการเดินรถขนส่งทางราง

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินที่ใช้ในการให้บริการขนส่งสาธารณะทางราง ไม่ว่าเป็นของรัฐหรือของเอกชน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด ๓

เขตระบบรถขนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง

มาตรา ๑๙ ให้เจ้าของโครงการกำหนดและจัดให้มีเขตระบบรถขนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางรางตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการกำหนดเขตระบบรถขนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง ให้คำนึงถึงประโยชน์ในการบำรุงรักษาและความปลอดภัยของการขนส่งทางราง ตลอดจนความปลอดภัยของบุคคลซึ่งอยู่ในระบบการขนส่งทางราง รวมทั้งให้คำนึงถึงสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมด้วย ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับหลักวิศวกรรมและมาตรฐานความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง

เมื่อได้มีการกำหนดเขตระบบรถขนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางรางตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เจ้าของโครงการแจ้งให้กรมการขนส่งทางรางพร้อมทั้งแผนผังแสดงแนวเขตดังกล่าวเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้กรมการขนส่งทางรางปิดสำเนาประกาศดังกล่าว ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ว่าการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านแห่งท้องที่ที่ก่อสร้างมีทรัพย์สินตั้งอยู่

ให้เจ้าของโครงการจัดทำและแสดงเครื่องหมายแสดงแนวเขตระบบรถขนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางรางตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือกระทบกระเทือนต่อระบบรณชนส่งทางรางในเขตระบบรณชนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรณชนส่งทางราง เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๒๑ ภายในเขตปลอดภัยระบบรณชนส่งทางราง และเขตระบบรณชนส่งทางราง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดข้อห้ามการกระทำการใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อการขนส่งทางรางหรือข้อกำหนดอันเป็นเงื่อนไขในการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อทางราง

ประกาศตามวรรคหนึ่งต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ปิดประกาศไว้ในบริเวณใกล้เคียงกับเขตระบบรณชนส่งทางรางหรือเขตปลอดภัยระบบรณชนส่งทางราง รวมทั้งแจ้งให้ผู้มีอำนาจอนุญาตหรือสั่งการใด ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องทราบ

ในการอนุญาตหรือสั่งการใด ๆ ให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่อยู่ภายในเขตระบบรณชนส่งทางรางหรือเขตปลอดภัยระบบรณชนส่งทางราง ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตหรือสั่งการใด ๆ ตามวรรคสอง พิจารณาตรวจสอบให้เป็นไปตามประกาศตามวรรคหนึ่งก่อน และแจ้งให้อธิบดีทราบด้วย

ในการพิจารณาอนุญาตหรือสั่งการใด ๆ ตามวรรคสาม ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตหรือสั่งการใด ๆ ให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารแจ้งให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเข้าร่วมการพิจารณาด้วย

มาตรา ๒๒ เมื่อได้มีประกาศตามมาตรา ๒๑ แล้ว อธิบดีจะออกข้อกำหนดให้การกระทำใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายหรือเป็นอุปสรรคแก่การขนส่งทางรางเป็นการกระทำที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยในเขตระบบรณชนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรณชนส่งทางรางก็ได้ ทั้งนี้ ข้อกำหนดดังกล่าวต้องแสดงรายละเอียดและเหตุผลให้ชัดเจนเกี่ยวกับลักษณะการกระทำและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องปิดประกาศไว้ในบริเวณใกล้เคียงกับเขตระบบรณชนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรณชนส่งทางราง

มาตรา ๒๓ ผู้ใดก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในเขตปลอดภัยระบบรณชนส่งทางราง โดยมิได้รับอนุญาตหรือสั่งการใด ๆ หรือได้รับอนุญาตหรือได้รับการสั่งการแต่มิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตหรือคำสั่งนั้น ๆ ให้อธิบดีแจ้งให้ผู้มีอำนาจอนุญาตหรือสั่งการใด ๆ

ให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องทราบเป็นหนังสือเพื่อให้ดำเนินการแก้ไขตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยเร็ว

ในระหว่างดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากมีเหตุที่เห็นได้ว่าการกระทำนั้น อาจเป็นอันตรายแก่การขนส่งทางราง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งระงับการกระทำดังกล่าวหรือสั่งให้ กระทบการใดเพื่อป้องกันเหตุดังกล่าวเท่าที่จำเป็น

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการกิจการอันเป็น สาธารณูปโภคมีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทบการใด ๆ ภายในเขตระบบรถขนส่ง ทางราง ให้หน่วยงานของรัฐนั้นแจ้งให้กรมการขนส่งทางรางทราบเพื่อทำความตกลงร่วมกัน และเมื่อได้ ทำความตกลงร่วมกันแล้ว จึงจะกระทำการนั้นได้ ทั้งนี้ อธิบดีอาจกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการ เพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่เขตระบบรถขนส่งทางรางได้

กรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยไม่ได้มีการตกลงร่วมกัน หรือไม่เป็นไป ตามที่ตกลงร่วมกัน หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด ให้นำความในมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม

หมวด ๔

การประกอบกิจการขนส่งทางราง

ส่วนที่ ๑

การขออนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการขนส่งทางราง เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต จากรัฐมนตรี

การขอรับใบอนุญาต การอนุญาต และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๖ การประกอบกิจการขนส่งทางรางเพื่อกิจการของตน ผู้ประกอบกิจการนั้น ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๕ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี และต้องปฏิบัติให้เป็นไป ตามมาตรฐานการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้

ให้อธิบดีมีอำนาจเรียกให้ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางเพื่อกิจการของตนจัดส่งข้อมูลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง และมีอำนาจเรียกให้ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางเพื่อกิจการของตนเข้ามาให้ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบได้

มาตรา ๒๗ ใบอนุญาตมี ๓ ประเภท ได้แก่

- (๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง
- (๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการการเดินรถขนส่งทางราง
- (๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งและการเดินรถขนส่งทางราง

มาตรา ๒๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๒๙
- (๒) มีเงินทุนเพียงพอแก่การประกอบกิจการขนส่งทางรางตามจำนวนที่กำหนดใน

กฎกระทรวง

- (๓) มีบุคลากรซึ่งมีความรู้และความชำนาญเพียงพอในการประกอบกิจการขนส่ง

ทางรางตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

- (๔) คุณสมบัติและลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่การประกอบกิจการขนส่งทางรางจำเป็นต้องใช้บุคลากรซึ่งมีความรู้และความชำนาญที่ผู้ขอรับใบอนุญาตยังไม่มีตามกฎกระทรวงตาม (๓) และเป็นกรณีที่มีความจำเป็นต่อการประกอบกิจการขนส่งทางราง รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจยกเว้นคุณสมบัติตาม (๓) เพื่อให้ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง สามารถจ้างบุคลากรซึ่งมีความรู้และความชำนาญนั้นเป็นการชั่วคราวตามระยะเวลาที่กำหนดได้

มาตรา ๒๙ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเป็นหน่วยงานของรัฐหรือนิติบุคคลประเภทบริษัท จำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทยและมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักร โดย

(๑) มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการขนส่งทางราง หรือวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการขนส่งทางรางตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒) มีทุนจดทะเบียนตามจำนวนที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๓๐

(๓) อำนวยการบริหารกิจการอยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๓๑

(๔) กรรมการหรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการไม่มีลักษณะต้องห้ามตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๓๒

(๕) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต

(๖) ลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นหน่วยงานของรัฐ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำ (๒) (๓)

และ (๔) มาใช้บังคับ

มาตรา ๓๐ ทนของผู้รับใบอนุญาตต้องจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดของทุนทั้งหมด จะต้องเป็นของบุคคลประเภทดังต่อไปนี้ ไม่ว่าจะ เป็นของบุคคลประเภทใดโดยลำพังหรือหลายประเภทรวมกัน

(๑) บุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย

(๒) กระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ

(๓) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งทุนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดของทุนทั้งหมดเป็นของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย ทั้งนี้ หุ้ชนิดออกให้แก่ผู้ถือ ให้นำเป็นทุนของบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

(๔) ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดทั้งหมด มีสัญชาติไทย และทุนของห้างหุ้นส่วนนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดเป็นของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย

(๕) ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดมีสัญชาติไทย

(๖) นิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) และ (๖) ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทย และมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักร และในกรณีที่นิติบุคคลดังกล่าวมีนิติบุคคลเป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วน นิติบุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนนั้นจะต้องมีทุนเป็นของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยด้วย

มาตรา ๓๑ อำนาจการบริหารกิจการของผู้ขอรับใบอนุญาตต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย

ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าอำนาจการบริหารกิจการไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย

(๑) มีกรรมการที่ไม่มีสัญชาติไทยตั้งแต่กึ่งหนึ่งขึ้นไป

(๒) ผู้มีอำนาจจัดการไม่มีสัญชาติไทย

(๓) มีการบริหารกิจการที่อยู่ภายใต้การครอบงำของผู้ไม่มีสัญชาติไทยตามลักษณะ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ กรรมการหรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการของผู้ขอรับใบอนุญาตต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการของนิติบุคคลที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งสาธารณะอันเป็นผลมาจากการบริหารกิจการของผู้นั้น เว้นแต่ผู้ขอรับใบอนุญาตได้พ้นจากการถูกเพิกถอนใบอนุญาตมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันที่ผู้ขอรับใบอนุญาตถูกเพิกถอนใบอนุญาต

(๕) เคยถูกลงโทษทางวินัยให้พ้นจากตำแหน่งในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากทุจริตต่อหน้าที่

(๖) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๗) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดที่กระทบต่อความไว้วางใจของประชาชนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๘) เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการของนิติบุคคลที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดที่กระทบต่อความไว้วางใจของประชาชนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๙) ลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๓ เมื่อมีการยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้อธิบดีมีหน้าที่ตรวจสอบคำขอรับใบอนุญาตดังกล่าว รวมทั้งคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต สัญญาเช่าใช้รางเพื่อการขนส่งร่วมกัน สัญญาการเข้าใช้รางเพื่อการขนส่ง และเอกสารและหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารครบถ้วน ถ้าพบว่าคำขอรับใบอนุญาตไม่ถูกต้องหรือเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องหรือครบถ้วน ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอแก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่เห็นว่าผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตมีเอกสารและหลักฐานถูกต้องครบถ้วน รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ให้อธิบดีเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอรับใบอนุญาตจากอธิบดี

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคสอง รัฐมนตรีอาจกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบกิจการขนส่งทางรางไว้ในใบอนุญาตด้วยได้ รวมทั้งจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบกิจการขนส่งทางรางเพิ่มเติมภายหลังจากที่ออกใบอนุญาตด้วยก็ได้ โดยต้องพิจารณาถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ รวมตลอดถึงประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวกรณีเป็นโครงการ

ร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนกระทำไม่ได้ เว้นแต่จะได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน

มาตรา ๓๔ ใบอนุญาตแต่ละประเภท ให้มีอายุตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตนับแต่วันที่ยื่นใบอนุญาต แต่ต้องไม่เกินสามสิบปี
การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ เมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาต มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตนั้นแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว อธิบดีอาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตของผู้ได้รับใบอนุญาตนั้นได้ โดยพิจารณาถึงความร้ายแรงของเหตุที่ปรากฏและผลกระทบต่อการใช้บริการประชาชน

(๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒

(๒) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขในมาตรา ๓๓

(๓) ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการประกอบกิจการขนส่งทางรางจนอาจก่อให้เกิดอันตรายหรือกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชน

(๔) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๕) ไม่สามารถจะดำเนินการตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดได้ และการไม่ดำเนินการนั้นจะเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายหรือเสื่อมต่อประโยชน์ประชาชน

มาตรา ๓๖ ในกรณีปรากฏเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ให้อธิบดีเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ได้รับใบอนุญาต

(๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตอันเป็นเหตุให้เพิกถอนใบอนุญาตได้

(๒) ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการประกอบกิจการขนส่งทางรางจนอาจก่อให้เกิดอันตรายหรือกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนอย่างร้ายแรง

(๓) กรณีอธิบดีมีคำสั่งให้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรา ๓๕ แต่ผู้ได้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือแก้ไขให้ถูกต้องได้หรือภายในระยะเวลาที่กำหนด ไม่ว่าจะมีความสั่งพักใช้ใบอนุญาตด้วยหรือไม่ก็ตาม

เมื่อมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตส่งคืนใบอนุญาตต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ถูกลงคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๓๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบถึงเหตุดังกล่าว

การขอรับใบแทนและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๒

หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการขนส่งทางราง

มาตรา ๓๙ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องประกอบกิจการตามประเภทและเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต รวมทั้งมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ดำเนินการประกอบกิจการขนส่งทางรางให้เป็นไปตามมาตรฐานการขนส่งทางรางที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๑๓ (๓)

(๒) จัดให้มีผู้ประจำหน้าที่และบุคลากรอย่างเพียงพอ และมีระบบควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประจำหน้าที่และบุคลากรดังกล่าว

(๓) จัดให้มีคู่มือและเอกสารการปฏิบัติการตามประเภทของการประกอบกิจการขนส่งทางรางสำหรับผู้ประจำหน้าที่และบุคลากรอย่างครบถ้วน และปรับปรุงหรือแก้ไขคู่มือและเอกสารการปฏิบัติการดังกล่าวให้ทันสมัยอยู่เสมอ

(๔) ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการอย่างเสมอภาค และจัดเก็บค่าโดยสาร ค่าขนส่ง และค่าใช้จ่ายประโยชน์จากรางเพื่อการขนส่ง ให้เป็นไปตามมาตรา ๔๗

(๕) ให้ความร่วมมือแก่อธิบดี ผู้ตรวจการขนส่งทางราง นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย สุขอนามัย หรือสิ่งแวดล้อม ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๗) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๐ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะต้องกำหนดการจัดให้มีการประกันภัยให้เหมาะสมกับประเภทใบอนุญาตและขนาดของโครงการ โดยอาจกำหนดให้ผู้รับประกันภัยตั้งแต่สองรายขึ้นไปหรือต้องวางหลักทรัพย์เป็นเงินสดหรือพันธบัตรรัฐบาลไทยอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างรวมกันหรือเป็นสัญญาประกันภัยและกรมธรรม์ประกันภัยซึ่งทำกับบริษัทประกันภัยที่นายทะเบียนกลางให้ความเห็นชอบต่อนายทะเบียนกลาง

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่มีเหตุอันทำให้หรือจะทำให้การเดินรถขนส่งทางรางต้องหยุดชะงัก หรือมีเหตุฉุกเฉินหรือเป็นอุปสรรคต่อการขนส่งทางรางอย่างมีนัยสำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตแจ้งเหตุดังกล่าวต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายโดยเร็ว

กรณีใดที่จะถือว่าเป็นอุปสรรคต่อการขนส่งทางรางอย่างมีนัยสำคัญตามวรรคหนึ่ง อธิบดีอาจประกาศกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของผู้ได้รับใบอนุญาตไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๔๒ ในการประกอบกิจการขนส่งทางราง ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในการขนส่งทางรางและการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ประกอบกิจการขนส่งทางรางตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๓ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องให้บริการขนส่งทางรางอย่างต่อเนื่องและไม่หยุดชะงัก ในกรณีที่มีเหตุอันทำให้หรือจะทำให้การเดินรถขนส่งทางรางต้องหยุดชะงัก หรือมีเหตุฉุกเฉิน ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตแจ้งให้อธิบดีทราบโดยทันที และดำเนินการแก้ไขเหตุดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องพักหรือหยุดให้บริการขนส่งทางรางเป็นการชั่วคราวตามแผนการซ่อมบำรุง ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตแจ้งแผนการซ่อมบำรุงให้อธิบดีทราบเป็นการล่วงหน้า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตโอนสิทธิตามใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นการโอนสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทผู้ได้รับใบอนุญาตถือหุ้นในบริษัทที่รับโอนสิทธิตามใบอนุญาตเกินร้อยละห้าสิบของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้

(๒) บริษัทที่รับโอนสิทธิตามใบอนุญาตถือหุ้นในบริษัทผู้ได้รับใบอนุญาตเกินร้อยละห้าสิบของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้

(๓) มีบริษัทที่สามถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้ ทั้งในบริษัทผู้ได้รับใบอนุญาตและบริษัทที่รับโอนสิทธิตามใบอนุญาต

มาตรา ๔๕ กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตรายใดไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือประสงค์จะเลิกประกอบกิจการขนส่งทางราง ให้มีหนังสือแจ้งให้อธิบดีทราบล่วงหน้า ภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ทราบเหตุดังกล่าว

ในกรณีที่การให้บริการขนส่งทางรางหยุดชะงัก ให้กรมการขนส่งทางรางเข้าไปดำเนินการแทนผู้ได้รับใบอนุญาต เว้นแต่ กรณีเป็นโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน หรือสัญญาที่เอกชน มีต่อหน่วยงานรัฐ

ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้อธิบดีเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อออกคำสั่งให้ กรมการขนส่งทางรางควบคุมการประกอบกิจการขนส่งทางราง โดยต้องแจ้งคำสั่งดังกล่าว ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตทราบ และประกาศให้สาธารณชนทราบตามวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

กรมการขนส่งทางรางอาจเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการประกอบกิจการขนส่งทางรางเข้าดำเนินการขนส่งทางรางแทนจนกว่าเหตุในการควบคุมการประกอบกิจการขนส่งทางรางจะสิ้นสุดลงได้

ให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เข้าดำเนินการขนส่งทางรางแทนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งมีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ วิธีปฏิบัติงานและการดำเนินการขนส่งทางรางแทน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่มีการเดินรถขนส่งทางรางระหว่างกัน ให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางของประเทศที่มีสนธิสัญญาหรือความตกลงนั้นเป็นใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางของต่างประเทศ จะเดินรถขนส่งทางรางเข้ามาในราชอาณาจักร หรือไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย

ส่วนที่ ๓

การกำหนดอัตราค่าโดยสารและค่าบริการ

มาตรา ๔๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตมีสิทธิเรียกเก็บค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากราง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามอัตราที่ผู้ได้รับใบอนุญาตกำหนด แต่ต้องไม่เกินอัตราขั้นสูงที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การกำหนดอัตราค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางของผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ และต้องสอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจและประเภทของการให้บริการ

ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องประกาศอัตราค่าโดยสาร อัตราค่าขนส่ง อัตราค่าใช้ประโยชน์จากราง ให้สาธารณชนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันที่จะบังคับใช้อัตรา นั้น

มาตรา ๔๘ ในการกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณอัตราขั้นสูงที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในการกำหนดอัตราขั้นสูงตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไป เช่น ภาวะเงินเฟ้อ
- (๒) การคำนึงถึงค่าครองชีพของประชาชน และค่าแรงขั้นต่ำ
- (๓) การคำนึงถึงสิทธิของผู้โดยสารบางกลุ่ม เช่น ผู้สูงอายุ เด็ก หรือคนพิการ

ผู้ด้อยโอกาส

(๔) การบูรณาการค่าโดยสารระหว่างค่าโดยสารรถขนส่งทางรางกับการให้บริการขนส่งสาธารณะรูปแบบอื่น

(๕) หลักเกณฑ์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการเปิดเผยสูตรหรือวิธีการที่ใช้ในการคำนวณเพื่อกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากราง รวมทั้งข้อมูลค่าตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ

มาตรา ๔๙ ให้มีการทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางเพื่อการขนส่งทุกห้าปี

ในระหว่างระยะเวลาห้าปี เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของข้อเท็จจริงในหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดอัตราค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางอย่างมีนัยสำคัญ คณะกรรมการหรือผู้ได้รับใบอนุญาต อาจร้องขอให้มีการทบทวนการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอทบทวนอัตราขั้นสูงตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง ด้วย

มาตรา ๕๐ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงบริการรถขนส่งทางราง คณะกรรมการอาจกำหนดประเภทของบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสาร หรือได้รับการลดหย่อนค่าโดยสาร

หมวด ๕

การใช้รางเพื่อการขนส่งทางรางร่วมกัน

ส่วนที่ ๑

การเชื่อมต่อรางเพื่อการขนส่งทางรางร่วมกัน

มาตรา ๕๑ เจ้าของโครงการ หรือเอกชนเจ้าของรางหรือทางเฉพาะ และผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานมีหน้าที่ต้องยินยอมให้มีการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกันเมื่อมีการร้องขอและได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี โดยปฏิบัติต่อผู้ขอเชื่อมต่อทุกรายอย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ รางหรือทางเฉพาะที่ต้องมีการใช้ร่วมกันให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งทางรางร่วมกัน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๒ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งต้องมีการใช้รางหรือทางเฉพาะร่วมกันตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการเจรจาทำความตกลงในสัญญาการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกันรวมถึงเงื่อนไขที่จำเป็นในการใช้รางหรือทางเฉพาะร่วมกันด้วยเจตนาสุจริต
- (๒) อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการกิจการขนส่งทางรางในการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งของตนเอง โดยไม่เป็นการขัดขวางการขนส่งของรายอื่น
- (๓) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกัน เว้นแต่กรณีเป็นข้อกำหนดตามโครงการสัมปทาน
- (๔) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้ได้รับใบอนุญาตที่ขอเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกัน
- (๕) จัดทำและเปิดเผยหนังสือแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกันของตน โดยวิธีการและรายละเอียดให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

กรณีตาม (๑) หากเจรจากันแล้วไม่ได้ข้อยุติ ให้เสนอคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางรางเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางรางให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๓ เจ้าของโครงการ เอกชนเจ้าของรางหรือทางเฉพาะ หรือผู้จัดการ
โครงสร้างพื้นฐาน อาจปฏิเสธไม่ให้ผู้ประกอบการขนส่งทางรางรายอื่นร่วมเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะ
เพื่อการขนส่งร่วมกันของตนเองได้ เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ความจุของรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งที่มีอยู่ไม่เพียงพอแก่การให้ผู้ประกอบการ
กิจการขนส่งทางรางรายอื่นร่วมใช้ประโยชน์รางหรือทางเฉพาะ

(๒) การเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่งร่วมกันมีปัญหาทางเทคนิคที่อาจ
ก่อให้เกิดผลกระทบต่อกรขนส่งทางราง หรือเป็นเหตุขัดขวางการขนส่งทางราง

ให้ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานซึ่งปฏิเสธไม่ให้เชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะเพื่อการขนส่ง
ร่วมกันมีหน้าที่ชี้แจงหรือแสดงเหตุแห่งการปฏิเสธนั้นต่อคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทาง
รางเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด และให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น

มาตรา ๕๔ ในการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะที่ใช้ร่วมกันตามส่วนนี้ ให้เจ้าของ
โครงการ เอกชนเจ้าของรางหรือทางเฉพาะ หรือผู้ได้รับใบอนุญาตที่ให้เชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะ
ที่ใช้ร่วมกันมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในอัตราที่เป็นธรรม

การกำหนดค่าตอบแทนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศ
กำหนด

ส่วนที่ ๒

การจัดสรรความจุ ตารางเวลาการเดินทางขนส่งทางราง และเส้นทาง

มาตรา ๕๕ ให้มีคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางรางคณะหนึ่ง
ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอีกไม่เกินเจ็ดคน
ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จากผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กับการขนส่งทางราง

ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้ง
ข้าราชการในกรมการขนส่งทางรางจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางรางมีหน้าที่และอำนาจ
ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางราง

- (๒) โกล่เกลี่ยข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง ที่เกี่ยวกับการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางราง
- (๓) ประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางรางเพื่อขอสนับสนุนข้อมูลและความร่วมมือด้านต่าง ๆ
- (๔) พิจารณาความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์รางหรือทางเฉพาะ

มาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางรางมีอำนาจพิจารณาหรือทบทวนการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางราง หรือปรับเปลี่ยนเวลาการเดินทางขนส่งทางราง หรือปรับขีดความสามารถของความจุทาง ซึ่งจะกระทบต่อการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางรางได้

มาตรา ๕๘ ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางรางด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการของคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางราง ให้ได้รับประโยชน์หรือค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖๐ ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานมีหน้าที่จัดสรรความจุ ตารางการเดินทางขนส่งทางราง และเส้นทาง โดยต้องดำเนินการบนพื้นฐานของความเป็นกลาง โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และจะต้องไม่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเงื่อนไขอันเป็นการเลือกปฏิบัติ หรือกีดกันผู้ประกอบการขนส่งทางรางรายอื่น
- (๒) มีเงื่อนไขอันอาจเป็นเหตุให้เกิดการผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขันในการให้บริการขนส่งทางราง

การจัดสรรความจุ ตารางการเดินทางขนส่งทางราง และเส้นทางของผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางราง ประกาศกำหนด ทั้งนี้ กรณีเป็นโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบการขนส่งทางรางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ตกลงร่วมกัน

ในกรณีมีผู้ประกอบการขนส่งทางรางรายใดได้รับผลกระทบจากการจัดสรรความจุ ตารางการเดินทางขนส่งทางราง และเส้นทางของผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ผู้ประกอบการขนส่งทางรางรายนั้นมีสิทธิร้องเรียนไปยังคณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินทางขนส่งทางราง

มาตรา ๖๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๗ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริการประชาชน ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานอาจกำหนดเพิ่มจำนวนเที่ยวในการให้บริการเดินทางขนส่งทางรางได้

มาตรา ๖๒ ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยเอกสารโครงข่ายรางหรือทางเฉพาะ เพื่อให้ผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการเดินรถขนส่งทางราง สามารถเข้าถึงข้อมูลโครงข่ายรางหรือทางเฉพาะ

รายการของเอกสารโครงข่ายรางหรือทางเฉพาะตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินรถขนส่งทางรางประกาศกำหนด

มาตรา ๖๓ ก่อนยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดี ให้ผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการขนส่งทางรางเข้าดำเนินการจัดทำสัญญาการเข้าใช้รางหรือทางเฉพาะกับผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐาน

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางรายใดซึ่งเป็นเอกชน ประสงค์เข้าร่วมใช้รางหรือทางเฉพาะที่เป็นของหน่วยงานของรัฐ ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานของรางหรือทางเฉพาะนั้น อาจยินยอมให้ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางรายนั้นเข้าร่วมใช้รางหรือทางเฉพาะนั้นได้ โดยให้ดำเนินการจัดทำสัญญาการเข้าใช้รางเพื่อการขนส่งร่วมกันกับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งและการเดินรถขนส่งทางรางของรางหรือทางเฉพาะนั้น กิจการขนส่งทางรางเป็นบริการสาธารณะ

การดำเนินการตามวรรคแรก มิให้ถือว่าเป็นการร่วมลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน

หมวด ๖

การสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

มาตรา ๖๕ ในหมวดนี้

“อุบัติเหตุ” หมายความว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับการขนส่งทางรางอันเป็นผลให้รถขนส่งทางราง ระบบการขนส่งทางราง หรือรางเพื่อการขนส่งได้รับความเสียหายหรือถูกทำลายไม่ว่าจะเป็นการชน การตกราง หรือเหตุอื่นใดอันก่อให้เกิดความเสียหาย หรือมีบุคคลได้รับอันตรายแก่ชีวิตและร่างกายอันเกิดจากรถขนส่งทางราง เพลิงไหม้ หรือเหตุอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางราง ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์กำหนด

“อุบัติเหตุร้ายแรง” หมายความว่า อุบัติเหตุที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่รถขนส่งทางรางชนกันหรือตกราง ซึ่งมีผู้เสียชีวิตหรือผู้บาดเจ็บสาหัสเป็นจำนวนมาก หรือเกิดความเสียหายอย่างมากต่อรถขนส่งทางราง ระบบการขนส่งทางราง หรือรางเพื่อการขนส่ง หรือต่อโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งแวดล้อม

(๒) กรณีเหตุอื่นใด ซึ่งมีผู้เสียชีวิตหรือผู้บาดเจ็บสาหัสเป็นจำนวนมาก หรือเกิดความเสียหายอย่างมากต่อรถขนส่งทางราง ระบบการขนส่งทางราง หรือรางเพื่อการขนส่ง หรือต่อโครงสร้างพื้นฐาน หรือสิ่งแวดล้อม

“อุบัติเหตุ” หมายความว่า เหตุการณ์อื่นใดที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับการขนส่งทางราง อันเป็นผลให้รถขนส่งทางราง ระบบการขนส่งทางราง หรือรางเพื่อการขนส่ง ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญหรืออาจเกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานหรือความปลอดภัยของการขนส่งทางรางอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่รวมถึงอุบัติเหตุ

“การสอบสวน” หมายความว่า กระบวนการเกี่ยวกับการรวบรวม การบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง การสรุปสาเหตุและปัจจัยเกื้อหนุน การออกข้อเสนอแนะเพื่อความปลอดภัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

มาตรา ๖๖ ให้มีคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอีกไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จากผู้ซึ่งมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ด้านการขนส่งทางราง ด้านวิศวกรรม ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางรางอันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

ให้กรรมการขนส่งทางรางเป็นเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมการขนส่งทางรางจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖๗ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี

(๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่ง

ในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๔) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือขัดกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

(๕) ไม่เป็นกรรมการในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือขัดกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

(๖) ไม่เป็นกรรมการ หรือดำรงตำแหน่งหรือประกอบกรใด ๆ ในกิจการของเอกชน หรือองค์กรวิชาชีพ ซึ่งอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือขัดกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

(๗) คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการของ คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ ต้องแสดงเอกสารหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้ลาออก หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือการประกอบกรตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับแต่งตั้ง หากผู้ได้รับการแต่งตั้งนั้นมิได้ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

มาตรา ๖๘ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการของ คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันที่ ได้รับแต่งตั้งและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการขึ้นใหม่

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการสอบสวน อุบัติเหตุและอุบัติการณ์ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๙ คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง และอุบัติการณ์
(๒) ดำเนินการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง และอุบัติการณ์
(๓) วิเคราะห์ข้อมูลความปลอดภัยด้านการขนส่งทางราง และข้อมูลอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง และอุบัติการณ์

(๔) จัดทำรายงานการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง และอุบัติการณ์

(๕) เสนอแนะมาตรการเชิงป้องกันให้แก่หน่วยงานที่มีอำนาจเกี่ยวกับการขนส่งทางราง กรณีที่ตรวจพบในระหว่างการสอบสวนว่าจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร็วเพื่อให้เกิดความปลอดภัย

(๖) จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อความปลอดภัยให้กับผู้เกี่ยวข้อง และติดตามการดำเนินการ

(๗) จัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์มอบหมายได้

มาตรา ๗๐ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการของ คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ รวมทั้งอนุกรรมการที่คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ และอุบัติการณ์แต่งตั้ง ได้รับประโยชน์หรือค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ส่วนที่ ๒

การสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

มาตรา ๗๑ เมื่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้รับแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ ให้แจ้งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์เพื่อทำการสอบสวนโดยเร็ว

มาตรา ๗๒ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในรถขนส่งทางราง บริเวณที่ตั้งราง สถานี หรือทรัพย์สินที่ใช้ในการ ประกอบกิจการรางที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง และอุบัติการณ์

(๒) ควบคุม ตรวจสอบหรือค้นรถขนส่งทางราง ราง สถานี สิ่งของ หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการขนส่งทางรางที่ประสบอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์

(๓) ตรวจสอบหรือค้นเอกสารหรือวัตถุใดอันเป็นหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวน ให้มีอำนาจยึดหรือเข้าควบคุมเอกสาร หรือวัตถุอันเป็นหลักฐานดังกล่าวได้ แต่ต้องจัดทำบัญชีเอกสารและวัตถุดังกล่าวให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองเอกสารหรือวัตถุนั้นไว้ด้วย

(๔) ตรวจสอบหรือสั่งให้มีการตรวจสอบรถขนส่งทางราง ราง สถานี หรือทรัพย์สิน ที่ใช้ในการประกอบกิจการขนส่งทางรางที่ประสบอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์โดยไม่ชักช้า เพื่อนำผลมาประกอบการสอบสวน

(๕) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัตถุใดอันเป็นหลักฐาน ที่เกี่ยวข้องกับกิจการขนส่งทางรางซึ่งเกิดอุบัติเหตุหรืออุบัติการณ์

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ อาจมอบหมายให้หน่วยงาน หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์แต่งตั้ง ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วน และอาจร้องขอให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่อื่น ที่เกี่ยวข้องช่วยดำเนินการหรือสนับสนุนได้

ในกรณีที่เหตุแห่งการใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งไม่ได้เกิดจากความผิดของผู้ได้รับ ใบอนุญาต หากใช้อำนาจตามมาตรานี้ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายหรือความเสียหายแก่ผู้ได้รับใบอนุญาต ให้มีการจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้ได้รับใบอนุญาตอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๗๓ ในการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ตาม พระราชบัญญัตินี้ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการใช้ข้อมูลสำหรับการปรับปรุงความปลอดภัย ในการขนส่งทางรางเพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ทำนองเดียวกันขึ้นอีก โดยมีใช้เป็นการสอบสวนเพื่อการกล่าวโทษบุคคลหรือกำหนดให้บุคคลใดต้องรับผิดชอบไม่ว่าทางใด ๆ

การสอบสวนตามส่วนนี้ นอกจากการดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องดำเนินการแยกออกจากการสอบสวนหรือการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม และการดำเนินการใด ๆ ของหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนตามกฎหมายที่มุ่งหมายให้ได้ ตัวผู้กระทำให้เกิดเหตุดังกล่าวหรือบุคคลใดซึ่งจะต้องรับโทษตามกฎหมาย

เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ อาจจัดให้มีการทำข้อตกลงการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมายอื่นได้

มาตรา ๗๔ ในการสอบสวนตามมาตรา ๗๓ คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ และอุบัติการณ์ต้องดำเนินการโดยอิสระ และปราศจากการแทรกแซง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และคำนึงถึงความมุ่งหมายในการสอบสวนเพื่อหาสาเหตุของอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง อุบัติการณ์ และความปลอดภัยในการขนส่งทางรางเป็นสำคัญ

ห้ามมิให้หน่วยงานตามมาตรา ๗๓ วรรคสาม เรียกประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ หรือกรรมการของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ หรืออนุกรรมการ ที่คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์แต่งตั้ง รวมถึงหน่วยงานหรือบุคคลซึ่งได้รับมอบหมาย เกี่ยวกับการสอบสวนตามส่วนนี้ ไปเป็นพยานในข้อกล่าวหาและความรับผิดชอบในการดำเนินการสอบสวน ของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา ๗๕ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนและการรักษาไว้ซึ่งพยานหลักฐาน ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ประกาศกำหนดพื้นที่ที่เกิดอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ และบริเวณโดยรอบของพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ควบคุมการสอบสวน และประกาศให้ทราบ เป็นการทั่วไป โดยกำหนดระยะเวลาได้ไม่เกินสิบห้าวัน และหากมีความจำเป็นอาจขยายระยะเวลาได้ ไม่เกินสิบห้าวัน ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีเครื่องหมายแสดงแนวเขตพื้นที่ควบคุมการสอบสวนดังกล่าวไว้ด้วย

เมื่อได้มีการประกาศพื้นที่ควบคุมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด ซึ่งไม่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ควบคุมการสอบสวน หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์มอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีความจำเป็นต้องควบคุมพื้นที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ประกาศยกเลิกพื้นที่ควบคุมการสอบสวน

มาตรา ๗๖ ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ ให้ผู้ประจำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ เข้ารับการตรวจทางการแพทย์โดยเร็ว หากผู้ประจำหน้าที่ไม่เข้ารับการตรวจ ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์มอบหมายมีอำนาจควบคุมผู้ประจำหน้าที่นั้น เพื่อนำตัวไปรับการตรวจทางการแพทย์ได้ และให้ผู้ประจำหน้าที่นั้นส่งผลการตรวจทางการแพทย์ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๗๗ ในการสอบสวนตามส่วนนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน รักษาความลับของข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนที่อยู่ในความครอบครองหรือพิทักษ์ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์มอบหมาย โดยจะเปิดเผยข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานดังกล่าว ได้เฉพาะเท่าที่จำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวนเท่านั้น

ข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) บันทึกเสียงภายในห้องควบคุม บันทึกภาพขณะทำการเดินรถขนส่งทางราง และข้อความที่ถอดจากบันทึกดังกล่าว

(๒) บันทึกข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน ดังต่อไปนี้

(ก) ถ้อยคำของบุคคลซึ่งให้ไว้ต่อคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์

(ข) การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องในการปฏิบัติการขนส่งทางราง

(ค) ข้อมูลทางการแพทย์หรือข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ

อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์

(ง) บันทึกต่าง ๆ จากหน่วยควบคุมการจราจรและข้อความที่ถอดจากบันทึกดังกล่าว

(จ) การวิเคราะห์และความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์และผู้ซึ่งเกี่ยวข้องเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ของอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์

(ฉ) ร่างรายงานการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์

(๓) บันทึกข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนตามที่คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ประกาศกำหนด

มาตรา ๗๘ ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์จัดทำรายงาน
การสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

รายงานการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการสอบสวนของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจ กระบวนการยุติธรรม หรือการดำเนินการใด ๆ ที่มุ่งกล่าวโทษบุคคลหรือกำหนดให้
บุคคลใดต้องรับโทษ

หมวด ๗

ผู้ตรวจการขนส่งทางราง

มาตรา ๗๙ ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางมีอำนาจตรวจสอบการประกอบกิจการขนส่ง
ทางรางให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อตามมาตรา ๘๑ หรือเป็นกรณี
จำเป็นเร่งด่วนตามมาตรา ๘๓ ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ที่ประกอบกิจการขนส่งทางรางหรือสถานที่ทำการของ
ผู้ได้รับใบอนุญาต เพื่อทราบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการขนส่งทางราง

(๒) ยึดหรืออายัดไว้ซึ่งสิ่งของหรือเอกสารที่อยู่ในสถานที่ประกอบกิจการขนส่งทางราง
หรือสถานที่ทำการตาม (๑) ที่เป็นความผิดหรืออาจใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด หรือได้มา
จากการกระทำความผิด

(๓) เข้าไปในขบวนรถขนส่งทางราง รวมทั้งเดินทางไปกับขบวนรถขนส่งทางราง
และในกรณีจำเป็นอาจเข้าไปในห้องผู้ประจำหน้าที่ในขณะปฏิบัติหน้าที่ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่
ได้

(๔) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้ได้รับใบอนุญาต พนักงาน และลูกจ้างของผู้ได้รับใบอนุญาต
ปฏิบัติการใด ๆ หรืองดเว้นการปฏิบัติการที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่น
หรือสั่งให้มาให้อย่างคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง

ในการปฏิบัติตาม (๑) หรือ (๒) ให้กระทำการระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืน
หรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

ในการปฏิบัติการของผู้ตรวจการขนส่งทางราง ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่นั้น
อำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร

ในกรณีที่เหตุแห่งการใช้อำนาจตามวรรคแรกไม่ได้เกิดจากความผิดของผู้ได้รับ
ใบอนุญาต หากใช้อำนาจตามมาตรานี้ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายหรือความเสียหายแก่ผู้ได้รับใบอนุญาต ให้มี
การจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้ได้รับใบอนุญาตอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๘๐ ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางมีอำนาจตรวจหรือสั่งให้พนักงานขับรถขนส่งทางรางหรือพนักงานควบคุมรถขนส่งทางราง หยุดปฏิบัติหน้าที่ได้ เพื่อทำการตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กับมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดปฏิบัติกรเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบนั้นได้

ในกรณีที่พบว่าผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ตรวจการขนส่งทางรางจะว่ากล่าวตักเตือน หรือสั่งเป็นหนังสือให้ไปรายงานตัวตามเวลาที่กำหนด ต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย รวมทั้งมีอำนาจยึดหรืออายัดหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

ในการออกคำสั่งให้ไปรายงานตัวต่ออธิบดีตามวรรคสอง ผู้ตรวจการขนส่งทางรางจะเรียกใบอนุญาตเป็นพนักงานขับรถขนส่งทางรางหรือพนักงานควบคุมรถขนส่งทางรางของผู้นั้น มาเก็บไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องริบนำใบอนุญาตนั้นไปส่งมอบให้แก่อธิบดี ในกรณีนี้ ให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวสามารถใช้แทนใบอนุญาตเป็นพนักงานขับรถขนส่งทางรางหรือพนักงานควบคุมรถขนส่งทางรางเป็นการชั่วคราว ภายในกำหนดเวลาที่ให้ผู้ได้รับคำสั่งนั้นไปรายงานตัวต่ออธิบดี

คำสั่งให้ไปรายงานตัวต่ออธิบดีตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่เหตุแห่งการใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งไม่ได้เกิดจากความผิดของผู้ได้รับใบอนุญาต หากใช้อำนาจตามมาตรานี้ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายหรือความเสียหายแก่ผู้ได้รับใบอนุญาต ให้มีการจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้ได้รับใบอนุญาตอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ประจำหน้าที่ผู้ใดมีสารอยู่ในร่างกาย อันเกิดจากการเสพสุราหรือของมีนเมาอย่างอื่น ยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางมีอำนาจตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบว่าผู้นั้นมีสารนั้น ๆ อยู่ในร่างกายหรือไม่ ทั้งนี้ วิธีการตรวจหรือทดสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้ประจำหน้าที่ผู้นั้นไม่ยอมให้ตรวจหรือทดสอบตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางมีอำนาจสั่งระงับการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งมีอำนาจกักตัวผู้นั้นไว้เพื่อดำเนินการตรวจหรือทดสอบได้ภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็นแห่งกรณี เพื่อให้การตรวจหรือทดสอบเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว และเมื่อผู้นั้นยอมรับการตรวจหรือทดสอบแล้ว หากผลการตรวจหรือทดสอบในเบื้องต้นปรากฏว่า ผู้นั้นไม่ได้เสพสุราหรือของมีนเมาอย่างอื่น ยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ให้ปล่อยตัวไปทันที และให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

ถ้าผู้ประจำหน้าที่ซึ่งได้รับการตรวจหรือทดสอบตามวรรคหนึ่ง และพบว่ามีสารอยู่ในร่างกายอันเกิดจากการเสพสุราหรือของมีนเมาอย่างอื่น ยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต

และประสาท หรือผู้นั้นยืนยันไม่ยอมให้ตรวจหรือทดสอบโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางนำตัวผู้นั้นส่งให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจดำเนินการต่อไป

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ผู้ตรวจการขนส่งทางรางอาจมอบให้พนักงานฝ่ายปกครอง ตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่อธิบดีกำหนด เป็นผู้ดำเนินการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๘๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ หรือมาตรา ๘๑ ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง
บัตรประจำตัวผู้ตรวจการขนส่งทางรางให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๘๓ ในกรณีที่ผู้ตรวจการขนส่งทางรางพบหรือได้รับแจ้งเหตุขัดข้องกับการขนส่งทางราง และเป็นเหตุให้การให้บริการขนส่งทางรางหยุดชะงัก ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางรายงานให้อธิบดีทราบโดยเร็ว เพื่อให้อธิบดีสั่งการให้ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขเหตุดังกล่าว

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่การขนส่งทางราง ให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางมีอำนาจกระทำการใด ๆ เพื่อแก้ไข หรือป้องกันความเสียหาย เช่นว่านั้นได้ตามที่เห็นสมควร ภายใต้ระเบียบที่อธิบดีกำหนด และให้รายงานผลการดำเนินการให้อธิบดีทราบโดยเร็ว

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกระทำตามวรรคสอง ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

มาตรา ๘๔ กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตหรือตัวแทนไม่เห็นด้วยกับการวินิจฉัยสั่งการใด ๆ ของผู้ตรวจการขนส่งทางราง ให้โต้แย้งเป็นหนังสือต่อผู้ตรวจการขนส่งทางราง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง โดยผู้ตรวจการขนส่งทางรางต้องพิจารณาคำโต้แย้งและแจ้งผู้ไม่เห็นด้วยโดยไม่ชักช้าแต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำโต้แย้ง ในกรณีที่ผู้ตรวจการขนส่งทางรางเห็นด้วยกับคำโต้แย้งไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วยในกรณีที่ผู้ตรวจการขนส่งทางรางไม่เห็นด้วยกับคำโต้แย้งไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้แจ้งผู้ร้องเป็นหนังสือพร้อมด้วยเหตุผล และรายงานความเห็นพร้อมทั้งเหตุผลไปยังอธิบดี

หากผู้ไม่เห็นด้วยไม่พอใจผลการพิจารณา ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่ออธิบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา อธิบดีต้องพิจารณาอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้าแต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีมีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

คำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวด ๘
ผู้ประจำหน้าที่

มาตรา ๘๕ ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้ประจำหน้าที่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ จากอธิบดี หรือมีใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ซึ่งออกให้โดยรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาหรือรัฐที่ได้ทำ ความตกลงกับประเทศไทย

ผู้ซึ่งมีใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง ต่างประเทศซึ่งจะเดินรถขนส่งทางรางเข้ามาในราชอาณาจักรหรือไปยังอีกประเทศหนึ่ง โดยผ่านเข้ามา ในราชอาณาจักรตามมาตรา ๔๖ ถ้าได้นำใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่นั้นให้อธิบดีรับรองแล้ว ให้ถือว่า ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่จากอธิบดีตามพระราชบัญญัตินี้

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต และการขอรับ ใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๖ ผู้ประจำหน้าที่ซึ่งต้องได้รับใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ ได้แก่ พนักงาน ขั้รถขนส่งทางราง พนักงานควบคุมรถขนส่งทางราง หรือพนักงานประเภทอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีความรู้และทักษะตามประเภทและลักษณะการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำหน้าที่ โดยได้รับใบรับรองจากหน่วยงานหรือสถาบันที่กรมการขนส่งทางรางรับรอง หรือหลักสูตรที่กรมการ ขนส่งทางรางรับรอง

(๓) มีความประพฤติเรียบร้อย

(๔) คุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อมีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษเฉพาะราย ให้อธิบดีมีอำนาจยกเว้นคุณสมบัติตามที่ กำหนดตามวรรคหนึ่งได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘๘ เพื่อประโยชน์ในการกำกับการอบรมความรู้หรือทักษะของหน่วยงานหรือสถาบันที่กรมการขนส่งทางรางรับรองหรือตามหลักสูตรที่ได้รับการรับรองตามมาตรา ๘๗ (๒) อธิบดีจะประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้หน่วยงานหรือสถาบันดังกล่าวต้องปฏิบัติก็ได้

มาตรา ๘๙ ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่แต่ละประเภท มีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบปี

มาตรา ๙๐ เมื่อปรากฏว่าผู้ประจำหน้าที่คนใดหย่อนคุณสมบัติตามมาตรา ๘๗ (๔) เกี่ยวกับสุขภาพร่างกาย หรือความรู้หรือความสามารถ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานให้อธิบดีทราบโดยเร็ว หากอธิบดีเห็นว่าเหตุดังกล่าว ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตสั่งให้ผู้ประจำหน้าที่นั้นเข้ารับการทดสอบโดยการตรวจทางการแพทย์ หรือเข้ารับการทดสอบความรู้ความสามารถทางทฤษฎีหรือทางปฏิบัติ ในระหว่างเวลาดังกล่าว ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดผู้ประจำหน้าที่ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทนเป็นการชั่วคราว

ห้ามมิให้ผู้ประจำหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างมีอาการเจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บ ซึ่งอาจกระทำให้เสื่อมสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หากผลการ ตรวจสอบสุขภาพพบว่าผู้ประจำหน้าที่นั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ประจำอยู่ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาต เปลี่ยนผู้ประจำหน้าที่อื่น เพื่อปฏิบัติหน้าที่นั้นต่อไปโดยเร็ว

มาตรา ๙๑ ผู้ประจำหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่ และข้อกำหนดทางวินัยตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

เมื่อมีอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรงหรืออุบัติการณ์เกิดขึ้น ให้ผู้ประจำหน้าที่จัดทำรายงานเบื้องต้นเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว

ผู้ได้รับใบอนุญาตจะกำหนดข้อกำหนดหรือวิธีปฏิบัติซึ่งขัดหรือแย้งกับมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่หรือข้อกำหนดทางวินัยตามวรรคหนึ่งมิได้

มาตรา ๙๒ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ เมื่อมีกรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่หรือข้อกำหนดทางวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประจำหน้าที่อันเกี่ยวข้องกับมาตรฐานความปลอดภัย

(๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดหรือบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หรือจนกว่าผู้ประจำหน้าที่นั้นจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามคำสั่งของอธิบดี แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๓ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ เมื่อมีกรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ขาดคุณสมบัติของผู้ประจำหน้าที่ตามมาตรา ๘๗
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ตามมาตรา ๙๒ เกินสองครั้งภายในระยะเวลาสามปีนับแต่ถูกพักใช้ใบอนุญาตครั้งก่อน
- (๔) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกสำหรับการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่น เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่มีใช้ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายตามลักษณะ ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๙๔ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ประจำหน้าที่ต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัวและต้องแสดงต่อผู้ตรวจการขนส่งทางรางเมื่อขอตรวจ

หมวด ๙

การจดทะเบียนรถขนส่งทางราง

มาตรา ๙๕ ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถขนส่งทางรางที่ไม่ได้จดทะเบียนมาใช้ในการประกอบกิจการขนส่งทางราง ทั้งนี้ เว้นแต่รถขนส่งทางรางที่ใช้เป็นพระราชพาหนะ

รถขนส่งทางรางต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๓ (๓)

มาตรา ๙๖ ผู้ใดประสงค์จะขอจดทะเบียนรถขนส่งทางราง ให้ยื่นคำขอต่อ นายทะเบียน

การขอจดทะเบียนรถขนส่งทางรางและการออกหนังสือจดทะเบียนรถขนส่งทางราง ขั้นตอนและวิธีการในการจดทะเบียนรถขนส่งทางราง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีประกาศกำหนด ทั้งนี้ การจดทะเบียนรถขนส่งทางรางอาจจำแนกตามลักษณะหรือการใช้รถขนส่งทางรางได้ รวมทั้งอาจจำแนกตามขนาด น้ำหนัก หรือการบรรทุกได้ด้วย

มาตรา ๙๗ รถขนส่งทางรางที่นำมาจดทะเบียนจะต้องมีความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัย และมีส่วนควบและอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเดินรถขนส่งทางราง รวมทั้งต้อง

- (๑) มีคุณสมบัติหรือลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๒) ผ่านการตรวจสอบรับรองจากกรมการขนส่งทางราง

การรับรองตาม (๒) กรมการขนส่งทางรางอาจมอบให้หน่วยงานหรือองค์กรอื่น ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด หรือผู้ได้รับใบรับรองจากกรมการขนส่งทางรางเป็นผู้ตรวจสอบและ รับรองได้

ผู้ซึ่งได้ใบรับรองในการตรวจสอบและรับรองรถขนส่งทางรางตามวรรคสอง ต้องเป็น นิติบุคคล และการขอรับใบรับรอง การออกใบรับรอง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม อายุและการ ต่ออายุใบรับรอง และการออกใบแทนใบรับรอง รวมทั้งการพักใช้และเพิกถอนใบรับรองให้เป็นไปตาม ระเบียบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๙๘ ในการจดทะเบียนรถขนส่งทางราง ให้นายทะเบียนออกแผ่นป้ายทะเบียน รถขนส่งทางรางและหลักฐานแสดงการจดทะเบียนสำหรับรถขนส่งทางรางที่จดทะเบียนแล้ว

ลักษณะ ขนาด สี และรายละเอียดอื่นของแผ่นป้ายทะเบียนรถขนส่งทางรางตาม วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๙๙ รถขนส่งทางรางที่ได้จดทะเบียนแล้วจะต้องแสดงแผ่นป้ายทะเบียน ตามแบบและหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่แผ่นป้ายทะเบียนรถขนส่งทางรางสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดใน สาระสำคัญ ให้ผู้ประกอบการขนส่งทางรางซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองรถขนส่งทางรางนั้น ยื่นขอรับแผ่นป้ายทะเบียนแทนของเดิมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบถึงเหตุดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๐ ในกรณีที่มีเหตุสงสัยว่ารถขนส่งทางรางที่ได้จดทะเบียนแล้ว มีความชำรุดบกพร่อง หรือมีสภาพไม่ปลอดภัยในการใช้ หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้นายทะเบียนรายงานให้อธิบดีเพื่อสั่งให้มีการตรวจสอบหรือทดสอบรถขนส่งทางรางดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ หรือทดสอบให้ผู้ประกอบการขนส่งทางรางซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองรถขนส่งทางรางนั้น เป็นผู้รับผิดชอบ

ถ้าผลการตรวจสอบหรือทดสอบตามวรรคหนึ่งปรากฏว่า รถขนส่งทางรางนั้น มีความชำรุดบกพร่อง หรือมีสภาพไม่ปลอดภัยในการใช้ หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบการขนส่งทางรางซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองรถขนส่งทางราง นั้นจัดให้มีการแก้ไขหรือปรับปรุงรถขนส่งทางรางดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด และหากเห็นว่า รถขนส่งทางรางนั้นอาจก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อสาธารณะหรือระบบการขนส่งทางราง อธิบดีจะสั่ง ให้ระงับการใช้รถขนส่งทางรางนั้นระหว่างที่มีการแก้ไขหรือปรับปรุงก็ได้

มาตรา ๑๐๑ ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองรถขนส่งทางรางที่จดทะเบียนแล้ว มีหน้าที่ต้องดูแลและบำรุงรักษารถขนส่งทางรางให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยในการใช้และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น หรือส่งผลกระทบต่อระบบการขนส่งทางรางหรือสิ่งแวดล้อม หรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายขึ้น ในการนี้ ต้องจัดให้มีบันทึกการดูแลและบำรุงรักษาเพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย

อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองรถขนส่งทางรางที่จดทะเบียนแล้วซึ่งเป็นรถขนส่งทางรางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้และก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น หรือส่งผลกระทบต่อระบบการขนส่งทางรางหรือสิ่งแวดล้อม หรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายขึ้น นำรถขนส่งทางรางบางประเภท ลักษณะ หรือขนาดเข้ารับการตรวจสภาพตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดได้

มาตรา ๑๐๒ รถขนส่งทางรางที่ได้จดทะเบียนแล้ว หากมีการแก้ไข เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งส่วนใดของรถขนส่งทางราง หรือส่วนควบหรืออุปกรณ์สำหรับรถขนส่งทางรางซึ่งเป็นสาระสำคัญของตัวรถขนส่งทางราง ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้แจ้งให้นายทะเบียนทราบเพื่อบันทึกและแก้ไขทางทะเบียนด้วย

การกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดของรถขนส่งทางรางหรือส่วนควบหรืออุปกรณ์สำหรับรถขนส่งทางรางซึ่งเป็นสาระสำคัญของตัวรถขนส่งทางราง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๓ การโอนรถขนส่งทางรางที่จดทะเบียนแล้ว ให้ผู้โอนและผู้รับโอนแจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อดำเนินการทางทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันโอน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๔ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองรถขนส่งทางรางที่ได้จดทะเบียนแล้ว แจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อดำเนินการทางทะเบียน

(๑) กรณีที่ประสงค์จะเลิกใช้รถขนส่งทางรางที่ได้จดทะเบียนแล้ว ให้แจ้งต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกใช้

(๒) กรณีที่รถขนส่งทางรางที่ได้จดทะเบียนแล้วสูญหายหรือถูกทำลายลง ให้แจ้งต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิเหตุดังกล่าว และให้แจ้งเลิกใช้พร้อมกันด้วย

กรณีตาม (๑) หรือกรณีที่รถขนส่งทางรางนั้นถูกทำลายลง ให้ส่งคืนแผ่นป้ายทะเบียนให้นายทะเบียนด้วย และให้การจดทะเบียนนั้นเป็นอันระงับไป

หมวด ๑๐
การคุ้มครองผู้โดยสารและผู้ให้บริการ

มาตรา ๑๐๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่ผู้โดยสาร
เมื่อการเดินทางทางรางมีเหตุล่าช้าหรือถูกยกเลิกตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศ
กำหนด

มาตรา ๑๐๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิต
และร่างกายของผู้โดยสารและผู้ให้บริการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสาร
และผู้ให้บริการ โดยเฉพาะผู้ทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ สตรีมีครรภ์ และเด็ก ให้มีความเหมาะสมแก่การใช้
บริการของการประกอบกิจการขนส่งทางราง

มาตรา ๑๐๘ ในกรณีที่ผู้โดยสาร ผู้ให้บริการ หรือบุคคลอื่น ได้รับความเดือดร้อน
จากการประกอบกิจการขนส่งทางราง ให้มีสิทธิร้องเรียนต่ออธิบดี

เมื่อมีการร้องเรียนตามวรรคหนึ่งว่าผู้ได้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืน
พระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายดำเนินการ สอบสวนข้อเท็จจริงและให้มีคำสั่ง
โดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน และให้สั่งผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการ
แก้ไขความเดือดร้อนเสียหายของผู้ร้องเรียนภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๐๙ ให้ผู้โดยสาร ผู้ให้บริการ หรือบุคคลอื่น ที่อยู่ในบริเวณสถานีปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิตร่างกาย และทรัพย์สิน การรักษาความสะอาดและความเป็น
ระเบียบเรียบร้อยภายในบริเวณสถานีตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดให้มีมาตรการในการดูแลความปลอดภัยที่จำเป็นและเหมาะสม
เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งด้วย

หมวด ๑๑
บทกำหนดโทษ

โทษปรับทางปกครอง

มาตรา ๑๑๐ ในกรณีที่การกระทำความผิดใดมีบทกำหนดโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ หากเป็นการกระทำความผิดของบุคคลตามมาตรา ๑๒๙ ให้การกระทำความผิดนั้นอาจถูกดำเนินมาตรการลงโทษปรับทางปกครองได้ตามบทบัญญัติในส่วนนี้

การดำเนินมาตรการลงโทษปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นเหตุให้ระงับการใช้อำนาจของอธิบดี ผู้ตรวจการขนส่งทางราง นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการกำหนดมาตรการอื่นทางปกครอง

มาตรา ๑๑๑ บุคคลดังต่อไปนี้ อาจถูกดำเนินมาตรการลงโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๑๐ ได้

- (๑) ผู้ประจำหน้าที่
- (๒) ผู้ได้รับใบอนุญาต
- (๓) กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๑๑๒ โทษปรับทางปกครองมี ๒ ชั้น ดังต่อไปนี้

- (๑) โทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท
- (๒) โทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทแต่ไม่เกิน

สี่แสนบาท

ในกรณีที่การกระทำความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองและเป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะต่อเนื่อง ให้ต้องระวางโทษปรับรายวันได้ในอัตรา ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ให้ปรับวันละไม่เกินสองหมื่นบาท
- (๒) กรณีโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ให้ปรับวันละไม่เกินสี่หมื่นบาท

ในกรณีที่สภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป จำนวนสูงสุดของค่าปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่งและโทษปรับรายวันตามวรรคสอง อาจแก้ไขเพิ่มเติมได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๑๓ การกระทำความผิดใดของบุคคลตามมาตรา ๑๑๑ จะมีโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ หรือชั้น ๒ และจะมีอัตราโทษปรับทางปกครองขั้นต่ำหรือชั้นสูง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของกระทรวงคมนาคมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในการกำหนดอัตราโทษปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงลักษณะของความร้ายแรงของการกระทำความผิดและความเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรา ๑๑๔ ในการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครอง ให้เป็นอำนาจของบุคคล ดังต่อไปนี้

- (๑) อธิบดี สำหรับการกระทำความผิดที่ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๑
- (๒) คณะกรรมการพิจารณาโทษปรับทางปกครอง สำหรับการกระทำความผิดที่ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ และความผิดที่ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ที่เกี่ยวเนื่องกัน
- ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาโทษปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนกรมการขนส่งทางราง และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด

มาตรา ๑๑๕ เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำความผิดของบุคคลตามมาตรา ๑๒๙ ให้อธิบดีพิจารณาใช้มาตรการลงโทษปรับทางปกครองแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร หากมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดของบุคคลตามมาตรา ๑๒๙ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องดังกล่าวให้อธิบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติในส่วนนี้

มาตรา ๑๑๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑๕ ให้อธิบดีพิจารณาใช้มาตรการลงโทษปรับทางปกครองกับผู้ซึ่งถูกกล่าวหาตามสมควร โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมการพยายามบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น และความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิด

ในกรณีที่อธิบดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรใช้มาตรการลงโทษปรับทางปกครองกับผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ให้อธิบดีดำเนินการตามมาตรา ๑๑๗ และแจ้งพนักงานสอบสวนทราบ

ในกรณีที่อธิบดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่ควรใช้มาตรการลงโทษปรับทางปกครองกับผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ให้อธิบดีแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินการตามมาตรา ๑๕๗ แก่ผู้กระทำความผิดนั้นต่อไป

มาตรา ๑๑๗ ในการดำเนินการพิจารณามาตรการลงโทษปรับทางปกครอง ให้อธิบดีแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สอบสวน เพื่อทำหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานและทำความเห็นเสนออธิบดี เพื่อพิจารณามาตรการลงโทษปรับทางปกครอง

วิธีพิจารณาลงโทษปรับทางปกครองของเจ้าหน้าที่สอบสวนตามวรรคหนึ่ง ต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดได้ทราบถึงเหตุแห่งความผิดและข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ รวมทั้งให้โอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน ทั้งนี้ ตามระเบียบวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๒๓

มาตรา ๑๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่สอบสวนตามมาตรา ๑๑๗ เห็นว่าควรลงโทษผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดในโทษปรับทางปกครองชั้นใด ให้เสนอเรื่องต่ออธิบดีเพื่อดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่สอบสวนมีความเห็นว่า การกระทำความผิดของผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเป็นโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ให้อธิบดีดำเนินการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครอง และในกรณีที่เจ้าหน้าที่สอบสวนมีความเห็นว่า การกระทำความผิดของผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเป็นโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ให้อธิบดีส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาโทษปรับทางปกครองดำเนินการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครองต่อไป

ในกรณีตามวรรคสอง หากอธิบดีพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำความผิดของผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่สมควรได้รับโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ แต่สมควรลงโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ให้อธิบดีส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาโทษปรับทางปกครองดำเนินการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครองต่อไป

กรณีคณะกรรมการพิจารณาโทษปรับทางปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำความผิดของผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเป็นโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ เป็นการกระทำความผิดโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ให้ส่งเรื่องให้อธิบดีดำเนินการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครองต่อไป

มาตรา ๑๑๙ ในการวินิจฉัยโทษปรับทางปกครองของผู้มีอำนาจพิจารณาลงโทษปรับทางปกครอง ให้ทำคำวินิจฉัยเป็นหนังสือ โดยต้องระบุข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิงและเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย ทั้งนี้ ตามแบบที่กำหนดในระเบียบวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๒๓

มาตรา ๑๒๐ เมื่อได้มีคำวินิจฉัยให้ลงโทษปรับทางปกครองสำหรับการกระทำความผิดใดแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบ หากผู้ถูกกล่าวหาซึ่งถูกสั่งลงโทษปรับทางปกครองยินยอมที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโทษปรับทางปกครองแล้ว ให้ทำบันทึกความยินยอมเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาลงนาม ทั้งนี้ ตามแบบที่กำหนดในระเบียบวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๒๓

เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้ลงนามในบันทึกความยินยอมแล้ว ให้สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ

มาตรา ๑๒๑ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยินยอมลงนามในบันทึกความยินยอมตามมาตรา ๑๒๐ ให้อธิบดีแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดต่อไป

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้อายุความฟ้องร้องคดีอาญาเริ่มนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ลงนามในบันทึกความยินยอม

มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่บุคคลซึ่งลงนามในบันทึกความยินยอมตามมาตรา ๑๒๐ ไม่ชำระเงินตามบันทึกความยินยอมหรือชำระไม่ครบถ้วน ให้อธิบดียื่นคำร้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเพื่อดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามบันทึกความยินยอม และให้ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจกำหนด

คำบังคับสั่งให้บุคคลซึ่งลงนามในบันทึกความยินยอมตามมาตรา ๑๒๐ ชำระค่าปรับทางปกครองตามควรแก่กรณีได้ ทั้งนี้ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๒๓ วิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองของเจ้าหน้าที่สอบสวนตามมาตรา ๑๑๗ แบบคำวินิจฉัยโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๑๙ และการจัดทำบันทึกความยินยอมตามมาตรา ๑๒๐ ให้เป็นไปตามระเบียบวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครองที่รัฐมนตรีกำหนด

ส่วนที่ ๒

ความผิดทางพนัน

มาตรา ๑๒๔ หากผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางเพื่อกิจการของตน ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพนันต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท นอกจากนี้ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางเพื่อกิจการของตน ยังต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกวันละไม่เกินสองพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด

มาตรา ๑๒๕ ค่าปรับทางพนันให้นำส่งกรมการขนส่งทางราง เพื่อเป็นเงินสินบนรางวัลในการส่งเสริม พัฒนาสนับสนุนและช่วยเหลือระบบการขนส่งทางราง และเป็นค่าใช้จ่ายในการกำกับดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางรางให้บรรลุประสิทธิผล ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกรมการขนส่งทางรางกำหนด

ส่วนที่ ๓

โทษทางอาญา

มาตรา ๑๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศหรือข้อกำหนดตามมาตรา ๒๑ หรือข้อกำหนดตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๗ ผู้ใดประกอบกิจการขนส่งทางรางโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๘ ผู้ใดปลอมแปลงใบอนุญาต หนังสืออนุญาต หรือหนังสือจดทะเบียนที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดใช้หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการกระทำตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคสอง เป็นผู้ปลอมเอกสารตามวรรคหนึ่งด้วย ให้ลงโทษตามวรรคสองแต่กระหนเดียว

มาตรา ๑๒๙ ผู้ได้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการขนส่งทางรางตามมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศตามมาตรา ๑๐๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการกีดขวางแก่การขนส่งทางรางหรือก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่การขนส่งทางราง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือทำลายหรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันทำให้เกิดความเสียหายแก่การขนส่งทางรางต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้ไร้ประโยชน์ เปลี่ยนแปลง เคลื่อนย้าย หรือรื้อถอนเครื่องหมายแสดงแนวเขต หลักสำรวจ รั้ว เครื่องหมายแสดงระยะ หรือเครื่องหมายความสะดวกหรือความปลอดภัยซึ่งได้ติดตั้งหรือทำให้ปรากฏในเขตระบบรถขนส่งทางราง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดแก่งัดบอกเล่าความอันเป็นเท็จให้เลื่องลือหรือส่งข่าวอันเป็นเท็จจนเป็นเหตุให้การเดินรถขนส่งทางรางไม่อาจกระทำได้ตามปกติ หรือเกิดความล่าช้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๖ ผู้ประจําหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจําหน้าที่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี หรือผู้ประจําหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างที่ถูกพักใช้ใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๘ ผู้ประจําหน้าที่ผู้ใดไม่แจ้งเหตุเมื่อมีอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์เกิดขึ้นกับการขนส่งทางราง ต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๓๙ ผู้ใดนำรถขนส่งทางรางไปดำเนินการโดยไม่ได้จดทะเบียนรถขนส่งทางรางตามมาตรา ๙๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๐ ผู้ใดนำรถขนส่งทางรางที่ไม่แสดงแผ่นป้ายทะเบียนไปดำเนินการตามมาตรา ๙๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือยินยอมแล้วแต่ไม่ชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๔๒ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๕ (๑) (๒) และ (๓) จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๔)

ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๔) ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔๓ บรรดาโครงการเกี่ยวกับการขนส่งทางรางที่ได้เริ่มดำเนินการไว้ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่แล้วเสร็จ ให้โครงการดังกล่าวดำเนินการต่อไปตามเดิม เว้นแต่คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางจะมีมติเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการ ดำเนินการเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยในด้านระบบการเดินรถขนส่งทางราง ด้านการประกอบกิจการ ขนส่งทางราง หรือด้านการให้บริการ

การกำหนดมติคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางตามวรรคหนึ่ง หากเป็นกรณี โครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการ ร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน

มาตรา ๑๔๔ บรรดาอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ที่การรถไฟแห่งประเทศไทย และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการรถไฟแห่งประเทศไทย หรือกฎหมายว่าด้วยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ให้ยังคงมีอยู่ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๕ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่การรถไฟ แห่งประเทศไทย และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ตามลักษณะและประเภทของการ ประกอบกิจการ ขอบเขตการให้บริการ รวมทั้งสิทธิต่าง ๆ ในการให้บริการขนส่งทางรางในความ รับผิดชอบของการรถไฟแห่งประเทศไทย หรือการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

ในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีกำหนด เงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบกิจการขนส่งทางรางของการรถไฟแห่งประเทศไทยหรือการรถไฟฟ้าขนส่ง มวลชนแห่งประเทศไทย แล้วแต่กรณี โดยคำนึงถึงสิทธิและข้อผูกพันที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการพัฒนาการบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๖ ในกรณีที่การประกอบกิจการขนส่งทางรางของการรถไฟแห่ง ประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีการให้สัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือทำสัญญาว่าจ้างผู้ใดเป็นผู้ประกอบกิจการขนส่ง ทางรางแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้รับสัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือผู้ทำสัญญา ว่าจ้างเดินรถขนส่งทางรางกับการรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ยังคงมีสิทธิในการประกอบ
กิจการขนส่งทางรางตามขอบเขตและสิทธิที่มีอยู่เดิมตามที่ได้รับสัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือสัญญา
ว่าจ้างเดินรถขนส่งทางรางนั้นต่อไป จนกว่าสัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือสัญญาดังกล่าวจะสิ้นสุดลง

ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีดำเนินการ
ออกใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ผู้ได้รับสัมปทาน ผู้ร่วมลงทุน
กับรัฐ หรือผู้ทำสัญญาว่าจ้างเดินรถขนส่งทางรางตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ
กับผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมลงทุนกับรัฐ หรือผู้ทำสัญญาว่าจ้างเดินรถขนส่งทางรางตามวรรคหนึ่งตราบเท่าที่
ไม่กระทบต่อสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาสัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือสัญญาว่าจ้างเดินรถ

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือผู้ทำสัญญาว่าจ้างเดินรถขนส่งทางราง
ตามวรรคหนึ่งรายใดทำความตกลงกับการรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย
ไทย กรุงเทพมหานคร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อเปลี่ยนแปลงสัญญา
สัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือสัญญาว่าจ้างเดินรถขนส่งทางรางนั้น ให้เป็นการได้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบ
กิจการขนส่งทางรางให้กับผู้รับสัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือสัญญาว่าจ้างเดินรถขนส่งทางรางนั้น
โดยให้ได้รับสิทธิประกอบกิจการขนส่งทางรางตามขอบเขตที่คู่กรณีได้ตกลงกัน และตามระยะเวลาที่
เหลืออยู่ของสัญญาสัมปทานหรือสัญญาว่าจ้างเดินรถขนส่งทางราง

ในกรณีที่มีการต่ออายุสัญญาสัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือสัญญาว่าจ้างเดินรถ
ขนส่งทางรางตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมลงทุน หรือผู้ทำสัญญาว่าจ้างเดินรถขนส่งทางราง
ที่ได้รับการต่ออายุสัญญาสัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือสัญญาว่าจ้างเดินรถขนส่งทางราง
ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อรัฐมนตรีเพื่อออก
ใบอนุญาต ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการต่ออายุสัญญาสัมปทาน สัญญาร่วมลงทุน หรือสัญญาว่าจ้าง
เดินรถขนส่งทางราง โดยในระหว่างนั้นให้ยังคงประกอบกิจการขนส่งทางรางต่อไปได้

มาตรา ๑๔๗ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการกำหนดเขตระบบรถขนส่งทางราง
และเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง ให้เขตระบบรถไฟและเขตปลอดภัยระบบรถไฟ
ตามพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ และเขตทางรถไฟ
ตามพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟแลทางหลวง พระพุทธศักราช ๒๕๖๔ ยังคงใช้บังคับต่อไป

มาตรา ๑๔๘ ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเดียวกับผู้ประจำหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่ง
ปฏิบัติหน้าที่ให้กับการรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย
หรือผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมลงทุนกับรัฐ และผู้ทำสัญญาว่าจ้างเดินรถขนส่งทางราง ก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่

ต่ออธิบดีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมาตรา ๘๗ มาใช้กับการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่

มาตรา ๑๔๙ ให้รถขนส่งทางรางที่ใช้ในการดำเนินการหรือประกอบกิจการขนส่งทางรางก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้ในการประกอบกิจการขนส่งทางรางต่อไปได้ และให้ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางรางซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองยื่นคำขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๗ มาใช้กับการขอจดทะเบียนรถขนส่งทางราง

มาตรา ๑๕๐ ให้กรมการขนส่งทางรางดำเนินการให้การรับรองหน่วยงานหรือสถาบันตามมาตรา ๘๗ (๒) ที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....

.....

อัตราค่าธรรมเนียม

๑. ใบอนุญาตประกอบกิจการวางเพื่อการขนส่ง	ฉบับละ	๓๐๐,๐๐๐ บาท
๒. ใบอนุญาตประกอบกิจการเดินรถขนส่งทางราง	ฉบับละ	๑๕๐,๐๐๐ บาท
๓. ใบอนุญาตประกอบกิจการวางเพื่อการขนส่ง และการเดินรถขนส่งทางราง	ฉบับละ	๔๕๐,๐๐๐ บาท
๔. ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
๕. หนังสือจดทะเบียนรถขนส่งทางราง	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
๖. แผ่นป้ายทะเบียนรถขนส่งทางราง	แผ่นละ	๑,๐๐๐ บาท